

פרסת הכסף

כתבה פ. בז'קובה
ציירה א. פופקובה

בכפר שלנו חי פעם זקן אחד, קוקוואניה קראו לו. לא נשארה לו משפחה ולכן החליט לאמץ יתום כלשהו. התעניין אצל השכנים האם מכירים מישהו כזה והשכנים אמרו "לא מזמן, בכפר גלינקה, נפטר גריגור פוטופייב. את הבנות הגדולות מסר ראש הכפר לתופרת של הפריץ ואת הילדה הקטנה, בת שש, לא יכלו שם לקבל. קח אותה." "לא מתאים לי לקחת ילדה. הייתי מעדיף בן. הייתי מלמד אותו מקצוע ומגדל לי יורש. ואם בת איך זה יהיה? מה אלמד אותה?"

אחר כך חשב-חשב ואמר "בעצם הכרתי את גריגור וגם את אשתו. הם היו אנשים טובים ושמחים. אם הילדה דומה להם, לא רע יהיה אתה בבית. אקח אותה. אבל האם היא תרצה לבוא?"

והשכנים אומרים "היא חיה חיים קשים. ראש הכפר מסר את ביתו של גריגור לאחד לא-יוצלח ואמר לו לקחת אליו את היתומה, ולגדל אותה. ובמשפחה שלו יותר מעשרה. בקושי יש להם מה לאכול. בעלת הבית מאכילה את היתומה בשאריות. איך

שלא תברח מחיים כאלה. לך ותדבר אתם."
"טוב" אמר קוקוואניה "אדבר אתם." ובחג הלך
לאנשים אלה שאצלם חיה היתומה. רואה - החדר
מלא בגדולים ובקטנים. ליד התנור יושבת ילדה
ולידה חתול חום. הילדה קטנטונת וגם החתול קטן
מאוד וגם רזה ומרופט, שלא נעים להכניס כזה
לבית. הילדה מלטפת את החתול והחתול רוטן
בקול רם, שומעים בכל החדר.

הביט קוקוואניה על הילדה ושאל "זאת דרנקה
גרגוריבה?" ובעלת בית עונה "זו היא. לא מספיק
שהיא בעצמה כאן, עוד חתול הביאה. אי-אפשר
לגרש אותו. הוא שרט לכל הילדים שלי. ועוד צריך
להאכיל אותו!"

אומר קוקוואניה "כנראה ילדיך לא ידידותיים. אצלה
הוא רוטן." ואחר כך הוא שואל את הילדה "אז מה,
דרנקה, תבוא לחיות אתי?"

הילדה חייכה "אתה, סבא, מאין ידעת שקוראים לי
דרנקה?"

"ככה" הוא עונה "יצא לי כך בעצמו. לא חשבתי, לא
חיפשתי, נפל לי השם כך במקרה."

"ואתה מה?" שואלת היתומה.

"אני" הוא אומר "עוסק קצת בצייד. בקיץ אני שוטף חול ומחפש זהב ובחורף רץ ביערות אחרי איילים, ורק אחד מהם לא מצליח להשיג."

"אתה רוצה לצוד אותי?"

"לא" עונה קוקוואניה "אני צד איילים פשוטים ואת זה לא אצוד. אני רק רוצה לראות באיזה מקום הוא יבעט ברגל ימנית קדמית שלו."

"ולשם מה לך זאת?"

"אם תבואי לחיות אתי, אספר לך הכל."

ילדה מאוד רצתה לשמוע על האייל. היא רואה - זקן שמח וידידותי, ואומרת "אבוא. אבל את החתול, מרוק, קח גם כן. ראה כמה הוא יפה."

"על זה אין מה לדבר" עונה הזקן. "טיפשי יהיה מי שלא ייקח חתול בעל קול כזה. הוא יהיה אצלנו בבית במקום בללייקה."

בעלת הבית שומעת את הדברים ושמחה מאוד שקוקוואניה לוקח את הקטנה אליו. היא מיד

אוספת את החפצים של דרנקה, שמה אולי הזקן עוד יחליף את דעתו. גם החתול, כאילו מבין את הכל, משתפשף ברגל ונוהם "מ-מ-מצוין החלטת, מ-מ-מצוין."

וכך הוביל קוקוואניה את היתומה לחיות אתו. הוא בעצמו גדול ומזוקן והיא קטנה, קטנה כמו כפתור לידו. הם הולכים בדרך, והחתול רץ אחריהם. וכך התחילו לחיות ביחד סבא קוקוואניה, יתומה דרנקה וחתול מרוק. חיו, לא חיים מפוארים חיו, אבל לא התלוננו והכל יצא יפה. קוקוואניה יצא בבוקר לעבודה, דרנקה סידרה את החדר, בישלה מרק ודייסה, והחתול יצא לצייד, צד עכברים. בערב התאספו ובילו יחד.

הזקן היה אומן סיפורים. דרנקה אהבה לשמוע את הסיפורים שלו, והחתול שכב ונהם "מ-מ-מצוין החלטת, מ-מ-מצוין."

אלא שאחרי כל סיפור מזכירה דרנקה "סבא, ספר על האייל. איזה הוא?"

קוקוואניה התחמק תחילה, אבל אחר כך סיפר "זה אייל מיוחד. אצלו פרסת כסף על רגל ימנית

קדמית. במקום שבו הוא יבעט בפרסה זו, שם מוצאים אבן יקרה. יבעט פעם - אבן אחת, יבעט פעמיים - שתי אבנים, ואם יציב את הרגל - שם ערמה אבנים טובות."

כך סיפר לה קוקוואניה, אך לא ברצון סיפר, כי מאז דרנקה חשבה רק על האייל.
"סבא, והוא גדול?"

אמר לה קוקוואניה שהאייל קטן, לא יותר גבוה מהשולחן, רגליו דקיקות וראש עדין. ודרנקה שואלת שוב "סבא, וקרניים יש לו?"

"קרניים" הוא מספר לה "אצלו מיוחדות. אצל איילים רגילים שני סעיפים על קרן, ואצלו חמישה."
"סבא, ואת מי הוא אוכל?"

"את אף אחד" הוא עונה "הוא ניזון מעשב ועלים. נו, בחורף גם מגיע לערמות החציר שבשדות."
"סבא, והעור אצלו איזה?"

"באביב" הוא עונה "עור חום בהיר, כמו זה של מרוק שלנו, ובחורף אפור."
"סבא, והוא מסריח?"

כאן קוקוואניה התרגז "איזה מסריח! אלה רק איילי

בית מסריחים, ואייל יער מריח מיער." בסתיו יצא קוקוואניה ליער. הוא רצה לבדוק באיזה אזור מסתובבים איילים רבים יותר. דרנקה ביקשה שוב ושוב "קח אותי אתך, סבא! אולי אצפה באייל הזה מרחוק."

הסביר לה קוקוואניה "לא תוכלי להבחין בו מרחוק. לכל האיילים יש קרניים. לא תוכלי לספור כמה סעיפים אצלם. איילים רגילים הולכים בחורף בלי קרניים וזה, פרסת הכסף, תמיד בעל קרניים, גם בקיץ, גם בחורף. אז רק בחורף אפשר להבחין בו מרחוק." בכך הוא התחמק.

דרנקה נשארה בבית וקוקוואניה הלך ליער. הסתובב ביער חמישה ימים ואז חזר הביתה וסיפר לדרנקה "שם באזור פולדבסקה רועים איילים רבים. שם אלך בחורף."

"ובחורף תלון ביער" שואלת דרנקה. "בקתת חורף יש לי שם" ענה לה "עם משכב של חציר, לא עמוק אבל רחב, גם תנור שם וחלונות. טוב להיות שם."

ודרנקה ממשיכה לשאול "סבא, ופרסת הכסף גם

באזור הזה?"

"מי ידע, אולי הוא שם." ואז היא מתחילה להפציר "קח אותי אתך, סבא. אשב בבקתה. אולי פרסת הכסף יתקרב ואוכל לראות אותו."

"מה אתך! מה אתך! איזה דבר זה לקחת בחורף ילדה קטנה כמוך. שם צריך ללכת בנעלי שלג, ואת לא יודעת. תשקעי בשלג. איך אטפל בך. עוד תקפאי שם!"

אבל היא לא מרפה "קח אותי, סבא! אני יודעת קצת ללכת על נעלי שלג."

קוקוואניה ניסה לשכנע, דיבר אליה, הסביר, אחר כך חשב "אולי לקחת אותה? פעם היא תנסה, לא תבקש יותר." ואמר לה "טוב, אקח אותך. רק תזכרי, אל תרוצי ליער ואל תבקשי לחזור הביתה טרם זמן."

כשהגיע כבר חורף במלוא עוצמה, התחילו להתכונן לדרך ליער. על מזחלת יד שם קוקוואניה שני שקי סוכר, צידה של ציידים וכל מה שנחוץ היה לו. גם דרנקה הכינה לעצמה חבילה. לקחה סמרטוטים

כדי לתפור שמלה לבובה, פקעת חוטים, מחט וגם חבל. חשבה "אולי אפשר יהיה בחבל זה לתפוס את פרסת הכסף?"

חבל היה לה להשאיר את החתול לבדו, אבל מה לעשות! היא ליטפה את החתול לפרידה והסבירה לו "אנחנו, מרוק, הולכים עם סבא ליער. ואתה שב בבית, תפוס עכברים. אם נראה פרסת הכסף, נחזור. אז אספר לך הכל."

החתול מביט עליה ונוהם בשקט "מ-מ-מצוין החלטת, מ-מ-מצוין."

יצאו קוקוואניה עם דרנקה. השכנים השתוממו "האם הזקן השתגע! הוא לוקח אתו ילדה קטנה כזו ליער בחורף!"

רק התחילו קוקוואניה עם דרנקה לצאת מהכפר, וכל הכלבים התרגשו. הם הקימו רעש ונביחות כאלה שאפשר היה לחשוב כי חיות בר פרצו לכפר. הם הסתכלו, והנה מרוק רץ באמצע הדרך, מתחמק מהכלבים. ומרוק כבר הבריא היטב. כלבים לא העזו להתקרב אליו.

דרנקה רצתה להחזיר את מרוק הביתה, אבל

איפה! הוא רץ ליער ועלה על עץ אורן. לכי ותפסי אותו.

דרנקה צעקה, קראה לו, אבל לא הצליחה לתפוס אותו. מה לעשות? הלכו הלאה. מסתכלים ורואים שמרוק רץ בצד. וכך עד בקתת החורף הגיעו.

וכך נשאר שלושתם בבקתה. דרנקה אומרת "כך יותר שמח."

וקוקוואניה מאשר "אכן, שמח." וחתול מרוק מתכרבל ליד התנור ונוהם בקול חזק "מ-מ-מצוין החלטת, מ-מ-מצוין."

באותו חורף צד קוקוואניה איילים רבים. כל יום הביא לבקתה אייל אחד או שניים. עורות שלהם נערמו והרבה בשר הומלח. אי-אפשר היה להוביל כל זה במגלשת יד, וצריך היה לחזור לכפר, להביא סוסים.

אבל איך הוא ילך לשם וישאיר את הילדה עם החתול ביער?

ודרנקה התרגלה כבר לחיים ביער ואומרת לזקן "סבא, לך לכפר ותביא סוסים. צריך כל הבשר המומלח הזה להביא הביתה."

קוקוואניה השתומם "כמה שאת חכמה, דריה גריגוריבנה! את מדברת כמו גדולה. אבל כשתישארי לבדך תתחילי לפחד." "ממה אפחד" היא אומרת "הבקתה שלנו חזקה, זאבים לא יפרצו. וגם מרוק אתי. לא אפחד. ואתה תמהר ותחזור!"

קוקוואניה הלך. דרנקה נשארה עם מרוק. היא כבר רגילה הייתה לשבת לבדה ביום, בלי קוקוואניה שצד איילים.. כשהחשיך התחילה קצת לדאוג, אבל הסתכלה ומרוק שוכב בשקט. זה עודד אותה. ניגשה לחלון, הסתכלה בכוון ערמות החציר ורואה שמהיער דמות כלשהי מתקרבת. כשהיה כבר קרוב ראתה אייל רץ. רגליים דקיקות, ראש עדין ועל כל קרן חמישה סעיפים.

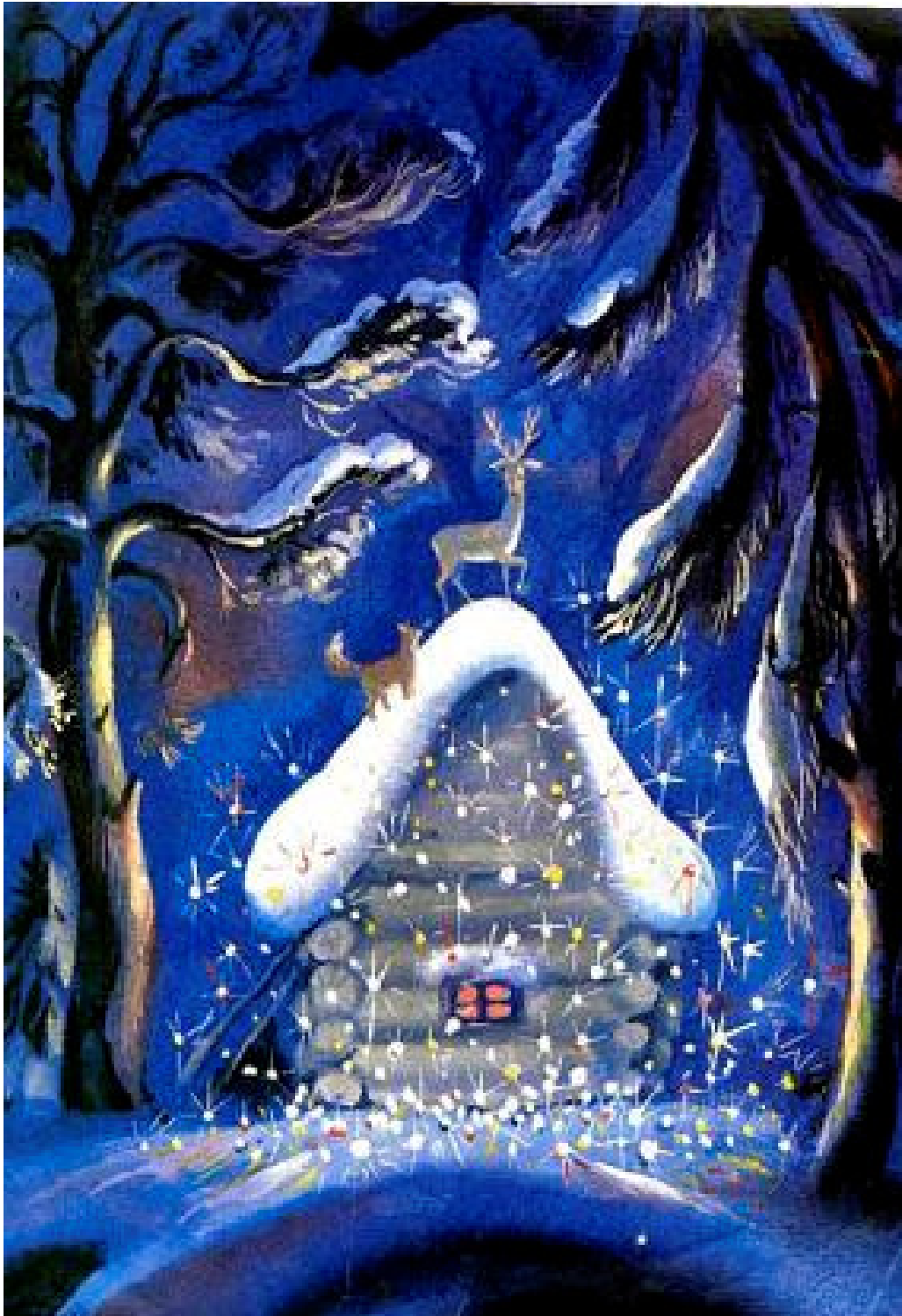
דרנקה יצאה החוצה לראות, ושם אין אף אחד. חיכתה קצת, חזרה לחדר ואומרת "כנראה נרדמתי וראיתי בחלום." ומרוק נוהם "מ-מ-מצוין החלטת, מ-מ-מצוין."

דרנקה נשכבה ליד החתול וישנה עד הבוקר. עבר יום וקוקוואניה לא חזר. לדרנקה נעשה עצוב,

אך היא לא בוכה. רק מלטפת את מרוק ואומרת "אל תהיה עצוב, מרוק, מחר סבא יבוא." ומרוק ממשיך בשיר שלו "מ-מ-מצוין החלטת, מ-מ-מצוין." בערב התיישבה דרנקה שוב ליד החלון והביטה על הכוכבים. רצתה כבר לשכב לישון והנה דפיקות כלשהן ליד הקיר. דרנקה נבהלה אבל הדפיקות עברו לקיר שני, אחר כך לקיר שבו החלון, ואחר כך איפה שהדלת ועוד דפיקות מלמעלה. דפיקות לא חזקות, כאילו מישהו קליל ומהיר הולך. חשבה דרנקה "אולי זה האייל שראיתי אתמול?" ורצתה לראותו כל כך שאפילו הפחד לא עצר אותה. היא פתחה את הדלת והאייל שם, ממש קרוב. הוא מרים רגל קדמית ימנית ועוד מעט יבעט בה, ועל הרגל פרסה כסופה. ולקרניים של האייל חמישה סעיפים. לא ידעה דרנקה מה לעשות ולכן קראה לו, כמו לאייל בית "מההה - מההה". האייל רק צחק, הסתובב וברח. דרנקה חזרה לבקתה וסיפרה למרוק "הסתכלתי על פרסת הכסף. ראיתי את הקרניים שלו ואת

הפרסה. רק לא ראיתי איך הוא בועט ברגל ומגלה אבנים טובות. בפעם השנייה אשים כבר לב." ומרוק ממשיך בשירו "מ-מ-מצוין החלטת, מ-מ-מצוין." עבר יום שלישי וקוקוואניה עדיין לא חזרה. דרנקה התעצבה מאוד, דמעות התחילו להופיע בעיניים. היא רצתה לשוחח עם מרוק אבל זה נעלם. דרנקה נבהלה מאוד. היא יצאה מהבקתה כדי לחפש את החתול. הלילה היה בהיר, ירח זרח, אפשר לראות למרחקים. ודרנקה רואה - החתול עומד על השלף והאייל לפניו. עומד, מרים את רגלו ועליה פרסת כסף. מרוק מנענע בראשו, וגם האייל כך אחריו. ואז הם מתחילים לרוץ על השלף. רץ-רץ האייל, נעצר בועט בפרסה. מרוק רץ אחריו והאייל רץ הלאה ושוב בועט בפרסה. וכך הם רצו על השלף זמן רב, עד שנעלמו כליל. אחר כך חזרו לבקתה. ואז האייל קפץ על הגג והתחיל לבעוט בו בפרסת כסף. ואבנים התחילו לפול תחת הרגל כמו

ניצוצות. אדומות, כחולות, ירוקות, צהובות, כל מיני.
ובאותו רגע חוזר קוקוואניה. הוא לא יכול להכיר את
הבקתה שלו, שהיא כמו ערמה של אבנים טובות, כאילו
היא בוערת וזוהרת בלהבות של צבעים שונים.
ולמעלה עומד האייל, ובוטט ובוטט בפרסת הכסף,
והאבנים נופלות ונופלות.

ואז גם מרוק קפץ! הוא נעמד ליד אייל פרסת הכסף, נהם
בקול חזק ונעלם. ולא ניתן היה יותר לראות לא את מרוק
ולא את אייל פרסת הכסף.

קוקוואניה מילא את כובעו באבנים טובות, אבל דרנקה
ביקשה "תעזוב, סבא! מחר נסתכל על כל זה."
לקראת יום המחרת ירד שלג רב. הוא כיסה את כל
האבנים. הם חפרו בתוך השלג ולא מצאו כלום. אבל
הספיק להם גם מה שקוקוואניה אסף בתוך הכובע.
הכל יכול היה להיות טוב, אלא רק חבל על מרוק. הם לא
ראו אותו יותר, וגם אייל פרסת הכסף לא הופיע יותר.
שימח אותם פעם אחת - מספיק.

ושם בשלף, איפה שהאייל קפץ, אנשים מצאו
אבנים. גדולות וירוקות. קוראים להם כריזוליטים.
ראיתם?